

Onderwerp Evaluatie Huishoudelijke hulp
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n)

Ons kenmerk 96370-2024

Datum 17 april 2024

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

In 2023 hebben we op verschillende momenten met uw raad stilgestaan bij de Huishoudelijke hulp. In de brief van 29 maart 2023 is uw raad geïnformeerd over de eerste resultaten van de overgang van de Huishoudelijke hulp naar vier aanbieders. In de brief van 19 juli 2023 is uw raad geïnformeerd over de tijdelijke interventie waarbij de gecontracteerde aanbieders zelfstandig herindicatiegesprekken uitvoeren. In deze brief evalueren wij het eerste contractjaar van de Huishoudelijke hulp.

Kaders

De Huishoudelijke hulp is per 1 januari 2023 ingericht op het gebiedsgerichte werken. We zijn daarom teruggegaan naar vier gecontracteerde aanbieders. Het behouden van koppels was een belangrijk uitgangspunt bij de gehele overgang. Dit betekent dat inwoners zoveel mogelijk hun vaste hulp kunnen behouden. Er is afgesproken om een zorgvuldig proces te belopen om koppels zoveel mogelijk in stand te houden. Er is een bemiddelaar aangesteld om dit in goede banen te leiden. Daarmee is zo'n 70% van alle koppels behouden. De situaties waarin een koppel toch verbroken is, hebben voornamelijk te maken met het stoppen van de medewerker, aflopende indicaties en overlijden. Binnen deze groep zijn er geen klachten of bezwaren binnengekomen. Aanbieders hebben sinds 1 januari 2023 een rol gekregen in het indicatieproces. De keukentafelgesprekken worden gezamenlijk uitgevoerd door WIJ Groningen en de aanbieders. Voor de zomer van 2023 bent u geïnformeerd over het feit dat de aanbieders de herindicatiegesprekken zelfstandig uitvoeren. Dit om verdere wachtlijsten te voorkomen.

Herindicatiegesprekken

Momenteel worden de herindicatiegesprekken nog steeds zelfstandig door de aanbieders uitgevoerd. In een aantal situaties gaat WIJ Groningen nog wel mee bij een herindicatiegesprek, namelijk indien de aanbieder aangeeft de expertise van WIJ Groningen nodig te hebben, WIJ Groningen dit zelf relevant vindt en als een inwoner dit zelf wil. We zien daarmee dat in de meest complexe situaties de herindicatiegesprekken nog wel gezamenlijk gebeuren. Deze interventie heeft ervoor gezorgd dat alle herindicatiegesprekken in 2023 tijdig zijn afgerond. Om te voorkomen dat de wachtlijsten de komende tijd snel oplopen, geldt deze interventie nog steeds. We zien namelijk dat er in 2024 veel indicaties voor de Huishoudelijke hulp aflopen. Door deze werkwijze de komende tijd te hanteren, zorgen we ervoor dat onze inwoners tijdig een herindicatie voor de Huishoudelijke hulp hebben. Om te voorkomen dat deze problematiek in de toekomst weer gaat opspelen, onderzoeken we nu verschillende oplossingen. Hierbij valt o.a. te denken aan het administratief verlengen van indicaties van bepaalde groepen inwoners. We zetten ondertussen al langere indicaties in. Dit vermindert de druk op de capaciteit van WIJ, maar verlicht ook lasten voor inwoners.

Het uitvoeren van de herindicatiegesprekken door de aanbieders betekent ook dat de aanbieders invloed hebben op de omvang van de indicaties. Zowel WIJ Groningen als de aanbieders gebruiken het KPMG-protocol om de omvang van de indicatie vast te stellen. In dit normenkader is opgenomen hoeveel tijd van een professionele hulp nodig is als deze het huishouden in de ‘gemiddelde cliëntsituatie’ volledig moet overnemen. Het protocol geldt als basis, uit het onderzoek moet blijken hoeveel hulp een inwoner daadwerkelijk nodig heeft. Dit blijft maatwerk waarbij het protocol handvatten kan bieden. We zien dat er zowel wordt afgeschaald als opgeschaald door de aanbieders. Als we kijken naar het totaal aantal herindicatiegesprekken die sinds augustus 2023 door de aanbieders (waarbij ook met regelmaat in samenspraak met WIJ Groningen) zijn gevoerd, zien we dat in het totaal aantal afschalingen de gemiddelde indicatieomvang van 3,0 naar 2,5 is gegaan. Het gaat in totaal om zo’n 900 afschalingen. Er zijn daarnaast zo’n 700 opschalingen geweest. Hierbij is de gemiddelde indicatieomvang van 2,3 naar 3,5 gegaan. We zien daarmee dat het totaal aan uren groter is geworden. De gecontracteerde aanbieders krijgen een specifiek tarief voor het zelfstandig uitvoeren van de herindicatiegesprekken. Deze maatregel heeft geen grote impact gehad op de begroting. We blijven hiermee binnen het vastgestelde budget.

Personele ontwikkelingen

In 2023 hebben veel organisaties te maken gehad met krapte op de arbeidsmarkt. Dit geldt ook voor de aanbieders Huishoudelijke hulp. Over het algemeen zijn hier jaarlijks terugkerende trends in te zien. Zo is het tijdens en na de zomer lastiger om de capaciteit in stand te houden. Personeel gaat rond die tijd met pensioen en studenten beginnen aan het nieuwe studiejaar. Over het algemeen hebben onze inwoners in 2023 weinig last gehad van deze personele krapte. De gecontracteerde aanbieders hebben hier goed op ingespeeld door op tijd te beginnen met werven waarbij ze zich ook gericht hebben op de grote groep studenten in de gemeente Groningen. Daarnaast kunnen de aanbieders onderling capaciteit uitwisselen. Indien de ene aanbieder een wachtlijst heeft en de andere aanbieder heeft nog capaciteit over, zullen zij dit onderling oplossen. De aanbieders geven echter wel aan dat het steeds moeilijker wordt om aan gekwalificeerd personeel te komen. Ook hebben inwoners een voorkeur

Volgvel 2

voor de ‘klassieke Huishoudelijke hulp’ en zien we dat de complexiteit van de problematiek van inwoners toeneemt. In tijden van personele krapte is deze inzet niet altijd mogelijk. We houden de personele ontwikkelingen nauw in de gaten. Hierbij werken we samen met de aanbieder en kijken we naar alle mogelijkheden om goed personeel aan te trekken. Als we kijken naar de complexiteit van de problematiek van inwoners zien we dat de aanbieders nauw in contact staan met WIJ Groningen en bijvoorbeeld het GON. Er wordt regelmatig samen met de begeleiding opgewerkt. We willen de signaleringsfunctie van de huishoudelijke hulpen zo breed mogelijk inzetten. De komende tijd zullen we ons daarom richten op scholing en contact met de overige hulpverleningsinstanties.

Conclusie

Over het algemeen zijn we tevreden met het verloop van het eerste contractjaar Huishoudelijke hulp na de aanbesteding. We zien de rol van de aanbieders toenemen waarbij de lijnen kort zijn. Dit is een voordeel van de gebiedsgerichte aanpak. Ook zien we dat de rol van aanbieders in het toegangsproces zich goed ontwikkelt. Er komen weinig klachten en bezwaren binnen sinds de invoering van bovenstaande werkwijze. Daar waar we wel klachten ontvangen over de rol van de aanbieders, gaan we altijd gezamenlijk in gesprek met de inwoner, aanbieder en WIJ. Ondertussen werken we door aan het toekomstbestendig houden van de Huishoudelijke hulp. Wij hebben in ons coalitieakkoord opgenomen dat we willen inzetten op betere samenwerking tussen marktpartijen en minder marktwerking. Met de nieuwe aanbesteding hebben wij het aantal aanbieders sterk verminderd, waardoor regie en samenwerking makkelijker zijn geworden. De komende tijd gaan we nadenken over verschillende inrichtingsvormen van de Huishoudelijke hulp waarmee de marktwerking kan worden teruggedrongen. Daarbij houden we ook de toekomstige ontwikkelingen in het oog. We zien de druk op de Huishoudelijke hulp toenemen door de vergrijzing, de personele krapte, minder mantelzorgers etc. Dit alles maakt dat we moeten nadenken over de houdbaarheid van de huidige vorm. We houden hierbij rekening met de ontwikkelingen rondom het abonnementstarief. Om de houdbaarheid van de Wmo 2015 te verbeteren, heeft het kabinet besloten om voor alle Wmo-voorzieningen waar nu het abonnementstarief voor geldt, een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren. Deze wijziging gaat per 1 januari 2026 in. Hoe de nieuwe, inkomensafhankelijke eigen bijdrage er precies uit komt te zien wordt in de komende periode verder uitgewerkt. Vanzelfsprekend volgen we deze ontwikkelingen op de voet, maar vooralsnog verwachten we niet dat de druk op de huishoudelijke hulp hierdoor significant zal afnemen.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

locoburgemeester,
Mirjam Wijnja

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.